UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hyperaspistes Diatribae Aduersus Seruum Arbitrium Martini Lutheri

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1526

VD16 E 3030

29 [i.e. 26] Confessionem probat, quia recepit eccl[es]ia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34433

Visual Library

nō fœde ac turpiter poſſet illum definire? At illos
merito dānamus, cū abūdent uerba pura, qbꝰ eā
neceſſitatē etiā cū decore & grā dicimus. Itē Chri
ipſius corpus fuit humanū ſicut noſtrū, Quo qđ
fœdius? Nū ideo nō dicemus deū habitaſſe corpo
raliter in eo, qđ Paulus dixit? Quid fœdiꝰ morte?
Quid horribilius inferno? At propheta deū eē ſe-
cū in morte & in inferno ſibi adeſſe gloriatur.

¶Igitur pius animꝰ nō exhorret audire, deū eē
in morte, uel in inferno, quoꝝ utrūqꝫ horribilius
ac fœdius eſt, antro uel cloaca, immo cū ſcriptura
teſtetᷓ deū eē ubiqꝫ, & replere oīa, nō ſolū dicit eum
eē in locis illis, ueꝝ neceſſario diſcet & noſcet eum
ibi eē, Niſi forte, ſi qua ꝑ tyrannū captus in carce-
re aut in cloacā proijcerer, qđ multis ſanctis cōti-
git. non mihi licebit, deū ibi inuocare, uel credere
mihi adeſſe, donec uenero in tēplū aliq̄d ornatum
Si ita nugādū de deo nos docueris, & locis eſſentię
eius offenderis, nec in cœlo eū nobis reſidere tan-
dē ꝑmittes, neqꝫ em̄ cœli cœloꝝ eū capiunt, neqꝫ
digni ſunt, Veꝝ ut dixi, more tuo, ſic odioſe pun-
gis, ut cām noſtrā graues & exoſā reddas, ꝙ uide
res eā tibi inſuꝑabilē & īuictā. Alteꝝ exēplū, tres
eē deos, fateor eē offendiculo ſi doceatᷓ, nec ē ueꝝ
nec ſcriptura docet, Sed Sophiſtæ ſic loquuntᷓ, &
nouā dialecticā finxerūt, Veꝝ hæc quid ad nos?

29 Reliquū de cōfeſſione & ſatisfactiōe, mirū
eſt, q̄ fœlici prudētia cauſeris, & ubiqꝫ, ſicut ſoles,
ſuꝑ ariſtas graderis, ne uideare nec nr̄a ſimplr̄ dā-
nare, nec pontificū tyrānidē offendere, id qđ tibi
minime tutū eſt, Itaqꝫ ſepoſitis interim deo & con
ſcientia (Quid em̄ ad Eraſmū, qđ ille in his rebus
uelit

uelit,& qd huic expediat)in laruā externā ruis, &
uulgus accuſas,ꝙ p̄dicatiōe liberæ cōfeſſionis &
ſatisfactiōis,pro ſua malitia abutit̃ in libertatem
carnis,Neceſſitate uero cōfitēdi(ut dicis) utcunq;
cohibet̃,O p̄clara & egregia ratio. Hoccine ē the
ologiā docere?Animas ligare legibꝰ,& (ut Eze⸗
chiel dicit)mortificare,q̃ ligatæ nō ſunt a deo?Sci
licet hac rōne nobis ſuſcitas uniuerſam tyrānidē
pōtificiarꝫ legū,tanq̃ utilē & ſalutarē,qa & illis q̊⸗
q; cohibet̃ uulgi malitia,Sed nolo inuehi,quēad
modū meret̃ hic locus,Rē breuiter dicā,Bonꝰ the
ologus ſic docet,Vulgus coercendū eſt externa ui
gladij,ubi male egerit,ſicut Paulus docet Rom.13.
nō aūt cōſcientiæ eorꝫ falſibus legibus irretiendę
ſunt,ut peccatis diuexent̃,ubi peccata nō eē deus
uoluit,Solius em̄ dei p̄cepto cōſcientiæ ligant̃,ut
media illa tyrānis pontificū,q̃ falſo terret & oc⸗
cidit animas intus,& foris fruſtra fatigat corpus,
e medio prorſus tollatur,Quia & ſi foris cogit ad
confeſſionē aliaq; onera, tamen ꝑ hæc animus nō
cohibet̃,ſed magis exaſperat̃ ad odium dei & ho
minū,& fruſtra in externis excarnificat corpꝰ,fa⸗
citq; meros hypocritas,ita ut legū eiuſmodi tyrā
ni aliud non ſint,q̃ lupi rapaces, fures & latrones
animarꝫ,Et hos tu bonus animarꝫ conſul,nobis cō
mendas rurſus,hoc eſt,autor es crudeliſſimorꝫ a⸗
nimicidarꝫ,ut mundum hypocritis, deū blaſphe
mantibus & contemnētibus in corde repleant, ut
foris in modico coerceant̃,quaſi alius modus co⸗
ercendi non ſit,qui nullos hypocritas facit,& ſine
conſcientiarum perditione fit,ut dixi.

30 Hic allegas ſimilitudines, qbus uis abūda

re &